

JEREMEY DONOVAN

Nguyễn Chánh, Tiêu Long dịch

HÙNG BIỆN KIỂU **TED**

HOW TO DELIVER A **TED** TALK

*Bí quyết làm nên những bài diễn thuyết
hứng khởi nhất thế giới*

Mục lục

- [Lời đầu sách](#)
- [Lời giới thiệu](#)
- [Phần I NỘI DUNG](#)
 - [CHƯƠNG 1 CHỌN LỰA Ý TƯỞNG ĐÁNG LAN TỎA](#)
 - [BÍ QUYẾT 1: Ai cũng có một ý tưởng đáng lan tỏa](#)
 - [BÍ QUYẾT 2: Tự xác định vai trò theo mục tiêu chính của bản thân, có thể là giáo dục, giải trí hay truyền cảm hứng](#)
 - [Nhóm 1: Các nhà giáo dục](#)
 - [Nhóm 2: Các nghệ sĩ giải trí](#)
 - [Nhóm 3: Tác nhân thay đổi](#)
 - [BÍ QUYẾT 3: Đóng khung ý tưởng đáng lan tỏa trong một câu trả lời theo dạng hành động - kết quả cho một câu hỏi đáng nêu ra](#)
 - [BÍ QUYẾT 4: Chỉ gieo một mầm cảm hứng duy nhất](#)
 - [BÍ QUYẾT 5: Kết nối với các nhu cầu cố hữu của con người, diễn hình như cảm giác thuộc về, lợi ích bản thân, nhu cầu thể hiện bản thân\(6\) hoặc hy vọng vào tương lai](#)
 - [BÍ QUYẾT 6: Hãy nói về chủ đề bạn say mê](#)
 - [BÍ QUYẾT 7: Hãy nhớ rằng bạn diễn thuyết để phục vụ khán giả](#)
 - [CHƯƠNG 2 TỔ CHỨC BÀI DIỄN THUYẾT](#)
 - [BÍ QUYẾT 8: Xác định sẽ truyền đạt theo hướng kể chuyện hay hướng tiền đề](#)
 - [BÍ QUYẾT 9: Xây dựng lập luận logic để chứng minh ý tưởng của bạn là đáng lan tỏa](#)
 - [BÍ QUYẾT 10: Chạm vào cảm xúc và tâm trí của khán giả bằng tiền đề và dẫn chứng](#)
 - [BÍ QUYẾT 11: Đừng nhồi nhét quá nhiều vào bài diễn thuyết](#)
 - [BÍ QUYẾT 12: Sử dụng dẫn chứng gợi phản ứng cảm xúc](#)
 - [BÍ QUYẾT 13: Sử dụng chuỗi tiền đề cho những ý tưởng cấp tiến hoặc có sắc thái riêng đáng lan tỏa](#)
 - [CHƯƠNG 3 KỂ CÂU CHUYỆN CỦA BẠN](#)
 - [BÍ QUYẾT 14: Rút ra những câu chuyện đáng kể lại từ kinh nghiệm cá nhân](#)
 - [Lời khuyên 1: Chỉ một bài học](#)
 - [Lời khuyên 2: Khoảnh khắc quyết định](#)
 - [Lời khuyên 3: Khắc phục nhược điểm](#)

- BÍ QUYẾT 15: Phát triển câu chuyện miêu tả hành trình của người hùng bằng cấu trúc ba hồi
- BÍ QUYẾT 16: Sử dụng cụm từ “Cuộc sống bình thường” để giới thiệu nhân vật chính và thiết lập chủ đề của bạn
 - Cuộc sống bình thường
- BÍ QUYẾT 17: Sử dụng “Tiếng gọi phiêu lưu” để cắt ngang cuộc sống của người hùng và trao cho họ một mục tiêu
 - Tiếng gọi phiêu lưu
- BÍ QUYẾT 18: Gia tăng sự căng thẳng với lời “Từ chối tiếng gọi”
- BÍ QUYẾT 19: Sắp xếp một “Cuộc hạnh ngộ với người dẫn lối” để tránh cho người hùng được xem là đặc biệt
- BÍ QUYẾT 20: Để người hùng dẫn thân vào hành trình bằng cách “bước qua ngưỡng cửa đầu tiên”
 - Bước qua ngưỡng cửa đầu tiên
- BÍ QUYẾT 21: Trang bị cho người hùng kiến thức thu được từ “Thử thách, đồng minh và kẻ thù”
 - Thử thách, đồng minh và kẻ thù
- BÍ QUYẾT 22: Tước bỏ các lựa chọn của người hùng khi “tiến vào hang động thăm thẳm”
 - Tiến vào hang động thăm thẳm
- BÍ QUYẾT 23: Để người hùng trải qua một “Thử thách” sống còn
 - Thử thách
- BÍ QUYẾT 24: Trao “Phần thưởng” cho người hùng vì đã sống sót qua cuộc khủng hoảng lớn đầu tiên
 - Phần thưởng
- BÍ QUYẾT 25: Bắt đầu đưa người hùng bước lên “Hành trình trở về” với cuộc sống bình thường.
- BÍ QUYẾT 26: Nối tiếp đoạn cao trào với sự “Tái sinh” của người hùng
 - Tái sinh
- BÍ QUYẾT 27: Lòng ý tưởng muốn lan tỏa vào hành trình “Quay về cùng thần dược”
 - Quay về cùng thần dược
- BÍ QUYẾT 28: Thôi sức sống vào các nhân vật trên sân khấu bằng vẻ bề ngoài và các đoạn đối thoại
- BÍ QUYẾT 29: Đưa khán giả vào bối cảnh câu chuyện
- BÍ QUYẾT 30: Áp dụng khung hành trình của người hùng cho câu chuyện về những nhân vật khác

- BÍ QUYẾT 31: Kết hợp các quan sát liên quan từ kinh nghiệm cá nhân vào ý tưởng đáng lan tỏa
- CHƯƠNG 4 TRAU CHUỐT KHẨU HIỆU CỦA BẠN
 - BÍ QUYẾT 32: Gói gọn ý tưởng đáng lan tỏa vào một khẩu hiệu có sức lan tỏa
 - BÍ QUYẾT 33: Lập khẩu hiệu từ 3 đến 12 từ
 - BÍ QUYẾT 34: Lập khẩu hiệu tập trung vào hành động để người nghe biết phải làm gì
 - BÍ QUYẾT 35: Lập khẩu hiệu có vần điệu
 - BÍ QUYẾT 36: Lặp lại câu khẩu hiệu ít nhất ba lần
- CHƯƠNG 5 MỞ ĐẦU BÀI DIỄN THUYẾT
 - BÍ QUYẾT 37: Thu hút và dẫn dắt khán giả vào phần mở đầu
 - BÍ QUYẾT 38: Bắt đầu bằng một đoạn dẫn khi sức sống trong bài phát biểu không hợp với sức sống trong khán phòng
 - BÍ QUYẾT 39: Bắt đầu bằng một câu chuyện khi bài phát biểu của bạn xúc động và mang tính giải trí
 - BÍ QUYẾT 40: Bắt đầu bằng một tuyên bố gây sốc để thúc đẩy phản ứng của khán giả
 - BÍ QUYẾT 41: Mở đầu bằng một câu hỏi khiến khán giả phải suy nghĩ
 - BÍ QUYẾT 42: Khép lại phần mở đầu bằng một tuyên bố lợi ích rõ ràng và vạch ra lộ trình cho bài diễn thuyết
 - BÍ QUYẾT 43: Tránh xa những cách mở đầu sáo rỗng
 - BÍ QUYẾT 44: Tránh những mở đầu đòi hỏi sự tham gia của khán giả, trừ khi hoạt động đó liên quan mật thiết đến ý tưởng đáng lan tỏa của bạn
- CHƯƠNG 6 CHUYỂN Ý GIỮA CÁC PHẦN
 - BÍ QUYẾT 45: Tổng hợp lại rõ ràng các điểm chính ở phần trước và giới thiệu sơ lược chủ đề của phần tiếp theo trong đoạn chuyển ý
 - BÍ QUYẾT 46: Cung cấp chỉ dấu rõ ràng bằng lời nói và hình ảnh trực quan rằng bạn đang chuyển ý
 - BÍ QUYẾT 47: Định hướng cho khán giả về vấn đề bạn đang trình bày trong tiến trình diễn thuyết
- CHƯƠNG 7 KẾT THÚC BÀI DIỄN THUYẾT
 - BÍ QUYẾT 48: Sử dụng ngôn ngữ để báo hiệu rõ ràng bạn đang kết thúc bài diễn thuyết
 - BÍ QUYẾT 49: Tóm tắt rõ ý tưởng đáng lan tỏa trong phần kết luận

- BÍ QUYẾT 50: Kết thúc bằng một lời kêu gọi hành động khẩn thiết và dễ thực hiện nhằm vào khán giả
 - BÍ QUYẾT 51: Kết thúc bằng lời “cảm ơn”
- Phần II TRUYỀN TẢI
 - CHƯƠNG 8 THỂ HIỆN CẢM XÚC
 - BÍ QUYẾT 52: Đưa khán giả đi qua nhiều cung bậc cảm xúc nhất có thể
 - BÍ QUYẾT 53: Mời gọi khán giả “tưởng tượng”
 - BÍ QUYẾT 54: Tôn thương và bộc lộ cảm xúc, nhưng đừng mất kiểm soát
 - CHƯƠNG 9 NÂNG TẦM NGÔN NGỮ
 - BÍ QUYẾT 55: Trau chuốt bài diễn thuyết của bạn bằng nghệ thuật tu từ
 - BÍ QUYẾT 56: Áp dụng nguyên tắc “số ba” trong một danh sách các mục thông tin tương tự nhau
 - BÍ QUYẾT 57: Đặt câu hỏi để lôi kéo khán giả tham gia vào cuộc trò chuyện
 - BÍ QUYẾT 58: Diễn giải số liệu thống kê để phù hợp với cảm xúc mỗi cá nhân
 - BÍ QUYẾT 59: Tăng cường ngôn ngữ bằng hình ảnh sinh động và chi tiết gợi cảm giác
 - BÍ QUYẾT 60: Dùng đại từ nhân xưng “tôi”, “bạn” và “chúng ta” như trong cuộc hội thoại mặt đối mặt
 - BÍ QUYẾT 61: Dùng những từ ngữ ngắn gọn và đơn giản nhất để thể hiện thông điệp
 - CHƯƠNG 10 THÊM CHẤT HÀI HƯỚC
 - BÍ QUYẾT 62: Khơi dậy một tràng cười mỗi phút bằng sự hài hước dựa trên cảm giác nổi trội hơn
 - BÍ QUYẾT 63: Khuấy động mỗi phút một tiếng cười bằng yếu tố ngạc nhiên
 - BÍ QUYẾT 64: Khơi dậy tiếng cười từng phút bằng việc giải phóng hoặc xóa sạch cảm xúc
 - BÍ QUYẾT 65: Sử dụng kiểu hài tự trào hiệu quả ở nhiều cấp độ
 - BÍ QUYẾT 66: Ngắt nghỉ và giữ nguyên hình tượng nhân vật khi khán giả đang cười
 - BÍ QUYẾT 67: Lồng ghép yếu tố hài hước vào những câu chuyện giàu chất đối thoại
 - BÍ QUYẾT 68: Lặp lại các cụm ba mẫu chuyện có độ hài hước tăng dần
 - BÍ QUYẾT 69: Khuếch đại tiếng cười bằng âm điệu, hình

- BÍ QUYẾT 70: Chọn nét hài cụ thể thay vì chung chung

- BÍ QUYẾT 71: Hãy sử dụng giọng điệu của một người nói chuyện nhiệt thành trong cuộc hội thoại hai người

- BÍ QUYẾT 72: Loại bỏ mọi từ lấp khoảng trống

- BÍ QUYẾT 74: Làm phong phú thêm giọng điệu bằng cách thay đổi tốc độ nói, âm lượng và cao độ

- BÍ QUYẾT 75: Thả lỏng hai tay tự nhiên khi không thể hiện điều bộ gì

- BÍ QUYẾT 76: Giả tư thế người mẫu khi không nói

- BÍ QUYẾT 78: Thể hiện biểu cảm khuôn mặt phù hợp với trạng thái nội dung ở từng thời điểm của bài diễn thuyết

- BÍ QUYẾT 79: Duy trì giao tiếp bằng mắt trong ba giây với các cá nhân theo cách ngẫu nhiên

- BÍ QUYẾT 80: Di chuyển trong phạm vi ảo mà bạn tạo ra trên sân khấu

- BÍ QUYẾT 81: Di chuyển thân trong và có chủ đích

- BÍ QUYẾT 82: Tự tin lên xuống sân khấu

- o CHƯƠNG 14 TẠO CÁC SLIDE TRUYỀN CẢM HỨNG

- BÍ QUYẾT 83: Diễn thuyết không cần slide

- BÍ QUYẾT 84: Vẽ hình rõ ràng và đơn giản là cách thay thế slide tuyệt hảo

- BÍ QUYẾT 85: Khi bạn cần dùng slide để chia sẻ dữ liệu hoặc dẫn tư liệu chứng minh cho kinh nghiệm, hãy trình bày thật đơn giản, giàu hình ảnh và ít từ ngữ

- BÍ QUYẾT 86: Nhân mạnh các ý then chốt bằng sự đối lập cố ý về màu sắc, phong chữ và vị trí

- BÍ QUYẾT 87: Đảm bảo đoạn phim của bạn thật ngắn gọn

- BÍ QUYẾT 88: Đứng sang một bên và xem những đoạn

- phim có chất lượng âm thanh cao
- BÍ QUYẾT 89: Thuyết minh cho những đoạn phim thiếu âm thanh
- CHƯƠNG 16 SỬ DỤNG ĐẠO CỤ HỖ TRỢ
 - BÍ QUYẾT 90: Cắt đạo cụ khi không dùng đến
 - BÍ QUYẾT 91: Hạn chế sử dụng đạo cụ hỗ trợ
 - BÍ QUYẾT 92: Bảo đảm đạo cụ của bạn đủ lớn để khán giả nhìn thấy
- CHƯƠNG 17 SỬ DỤNG BỤC DIỄN THUYẾT
 - BÍ QUYẾT 93: Dùng bục diễn thuyết khi cần thể hiện quyền uy
 - BÍ QUYẾT 94: Đặt nhẹ tay trên bục diễn thuyết
 - BÍ QUYẾT 95: Hãy đứng xa bục nếu có thể
 - BÍ QUYẾT 96: Dùng ghi chú như một diễn giả chuyên nghiệp
- CHƯƠNG 18 CÁCH ĂN MẶC ĐỂ THÀNH CÔNG TRÊN SÂN KHẤU
 - BÍ QUYẾT 97: Chọn trang phục phù hợp trước sự kiện
 - BÍ QUYẾT 98: Đảm bảo trang phục của bạn kết hợp được với micro
 - BÍ QUYẾT 99: Mang thêm trang phục dự phòng
- Phần IV HÀNH TRÌNH ĐẾN SÂN KHẤU VÀ HÔN THẾ NỮA
 - CHƯƠNG 19 ĐỂ ĐƯỢC CHỌN DIỄN THUYẾT TRÊN TED
 - BÍ QUYẾT 100: Sống với đam mê
 - BÍ QUYẾT 101: Kết thân với một diễn giả được trông đợi
 - BÍ QUYẾT 102: Khi mọi cách khác đều thất bại, hãy đăng ký xin diễn thuyết
 - CHƯƠNG 20 CHUẨN BỊ MÀ KHÔNG LO SỢ
 - BÍ QUYẾT 103: Tập nói ít nhất ba lần trong môi trường nhiều phản hồi
 - BÍ QUYẾT 104: Đến sớm để thoải mái hơn với khâu hậu cần và khán giả
 - BÍ QUYẾT 105: Hãy nhớ rằng khán giả muốn bạn thành công
 - BÍ QUYẾT 106: Yêu cầu có màn hình chạy chữ
 - CHƯƠNG 21 ĐỂ RA MẶT HIỆU QUẢ
 - BÍ QUYẾT 107: Viết cho MC một đoạn giới thiệu từ một đến hai phút để liên kết nó với thông điệp cốt lõi của bạn
 - BÍ QUYẾT 108: Đảm bảo phần giới thiệu của bạn nói lên được vì sao bạn là người phù hợp để chia sẻ ý tưởng của mình tới khán giả

- BÍ QUYẾT 109: Phác thảo một phần mở đầu đưa bạn vào vị thế một người hướng dẫn đáng tin, chứ không phải một siêu nhân
- BÍ QUYẾT 110: Giữ cho giọng điệu trong phần giới thiệu khớp với giọng điệu trong bài thuyết trình
- CHƯƠNG 22 GIÚP ĐOẠN PHIM TRÊN TED CỦA BẠN TẠO CÒN SÓT
 - BÍ QUYẾT 111: Biến bài nói chuyện của bạn trở nên bất ngờ, đáng mến, sáng tạo và giàu cảm xúc
 - BÍ QUYẾT 112: Hãy buông bỏ những thứ bạn không thể kiểm soát
- CHƯƠNG 23 HÃY NGỪNG ĐỌC VÀ BẮT ĐẦU NÓI
 - BÍ QUYẾT 113: Luyện tập trong môi trường nhiều phản hồi
- Lời bạt
- Lời cảm ơn

Lời đầu sách

Nếu nói mỗi bài diễn thuyết thành công là một hiện tượng, thì một cuộc hội thảo TED có thể xem là hiện tượng trong các hiện tượng. Vì đây là nơi những diễn giả nổi tiếng trong khắp các lĩnh vực, từ Malcolm Gladwell, Anthony Robbins, Bill Gates cho đến Bill Clinton, đều từng có cơ hội phô diễn tài hùng biện của họ.

Từ một hội thảo nhỏ được tổ chức vào năm 1984, TED đã trở thành sự kiện được cả thế giới chờ đón mỗi năm, với hai hội nghị lớn TED và TEDGlobal được luân phiên tổ chức tại nhiều quốc gia. Bên cạnh đó là vô số sự kiện TEDx với quy mô vừa phải tại nhiều khu vực trên thế giới. Và từ ba lĩnh vực ban đầu – công nghệ, giải trí và thiết kế, chủ đề của sự kiện TED cũng được mở rộng trên khắp các lĩnh vực, về mọi chủ đề mà cả thế giới đang quan tâm. Nhờ vậy, nơi đây đã trở thành diễn đàn để các diễn giả nổi tiếng thể hiện ý tưởng của họ, cũng như chinh phục hàng nghìn khán giả chỉ với 18 phút đứng trên sân khấu. Mỗi video tường thuật diễn thuyết trên TED.com cũng thu hút hàng triệu lượt view và được người xem chia sẻ khắp các trang mạng xã hội, như Facebook, Twitter, Slideshare...

Trên cương vị là một trong những nhà tổ chức, cùng kinh nghiệm đúc kết qua quan sát và tự mình phát biểu trên sân khấu TED, tác giả Jeremy Donovan đã cho ra mắt cuốn sách ***Hùng biện kiểu TED***. Cuốn sách là tập hợp những bí quyết từ cách xây dựng nội dung, hình thức truyền đạt cho đến các công cụ hỗ trợ để bài diễn thuyết sinh động và hấp dẫn hơn. Bên cạnh đó là vô số ví dụ thực tế từ các diễn giả, giúp người đọc cảm thấy như chính bản thân đang tỏa sáng trước một hội trường đầy ắp người nghe. Trong số đó, có cả một ví dụ được Donovan xây dựng trên kinh nghiệm của chính ông, khi ông tổ chức một buổi giới thiệu cuốn sách này.

Các bí quyết trong sách không chỉ được áp dụng trong sân khấu TED, mà còn rất hữu ích cho những ai muốn trau dồi tài hùng biện nhằm phục vụ công việc, thể hiện mình trong các cuộc họp hay thực hiện những bài thuyết trình quan trọng cho doanh nghiệp. Đó là

những kỹ năng vô cùng hữu ích trong tương tác với đồng nghiệp, đối tác hoặc khách hàng. Nếu khao khát làm chủ nghệ thuật nói trước công chúng, đây sẽ là cẩm nang không thể thiếu dành cho bạn.

Xin trân trọng gửi đến quý độc giả cuốn sách này!

CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH ALPHA